

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

Muistio

Aika 13.5.2024 klo 15.00–17.37

Paikka Gradia Viitaniemi, neuvotteluhuone Tuumaus

Osallistujat

Jenny Riivali	Vesa Leinonen
Matias Lahti	Tuulia Kuntsi
Veikko Kaalikoski	Susa Rahkonen
Maija Kuustie	Seppo Huhtiniemi
Seelapella Paananen	Pauliina Lahtinen
Alisa Pasanen	Mari Kolu
Liisa Ansio	
Emmi Wilen	
Tuija Rasinen	
Soile Kukkonen	
Minna Sillanpää	Virve Hongisto pj.
Taina Saarikko	Tiina Hilpinen siht.

1. Tervetuloa
 - a. Järjestäytyminen
Käytiin läpi esittelykierros.
 2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen
Edellisen kokouksen muistioon ei tullut huomautettavaa.
 3. Suun terveydenhuollon esittäytyminen, Elina Tuppurainen ja Tuomo Taipale
 - Suun terveydenhuollon palvelut kuuluvat Soten avoterveydenhuollon palveluihin.
 - 32 hammashoitola, n.400 työntekijä
 - Erityispiirteinä mainittiin, että vajaa puolet aikuisväestöstä käyttää yksityisiä palveluita -aikuiset rahoittavat itse suuren osan käyttämistään palveluiden kustannuksista
 - Suun sairauksista merkittävä osa on ns. elämäntapasairauksia
 - Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (10§ Määräaikaiset suun terveystarkastukset)
 - Terveydenhuoltolaki (16§ Kouluterveydenhuolto) edellyttää, että perusopetuksen oppilaiden kouluterveydenhuoltoon sisältyy myös suun terveydenhuolto (26§ Suun terveydenhuolto)
 - Suun terveydenhuollon käyntien osuudesta yli puolet Keski-Suomen Lifecare -alueella on alle 18-vuotiaiden palveluista. Suun terveydenhuollon painopiste on siis lapsissa ja nuorissa.
- Vaikuttavuustyö suun terveydenhuollossa
- Lasten ja nuorten suun terveyttä uhkaa puutteellinen hampaiden puhdistus, happamat juomat ja napostelu

- Suun terveyden huolehtimisessa tapahtuu heikkenemistä lasten varttuessa. Seurannan mukaan merkittävä muutos tapahtuu 5. vuosiluokalta 8. vuosiluokkaan mennessä. (Tervehampaaiset lapset, 2023 - Ei reikiä eikä paikattuja hampaita tai poistettuja hampaita)
- Keski-Suomen alueella toimivat vaikuttavuusvastaavat tiedottavat ajankohtaisista asioista vaikuttavuustyöhön liittyen. Tavoitteena on tervehampaisten osuuden kasvattaminen vuoteen 2027 mennessä.
- Keinot eri alueilla – huoltajien osallistaminen, riskipotilaiden interventio, kirjaamiskäytännöt, pinnoitteiden lisääminen, harjausopetus kouluilla (2lk.)
- Tavoite ei ole kohdentaa lisäresurssia, vaan löytää uusia toimintamalleja tavoitteen saavuttamiseksi.

Keskustelussa nousi esille, että suun terveydenhuolto voisi olla kytköksissä esimerkiksi Alueellinen toimintamalli lasten ja nuorten ylipainon ehkäisyyn -hankkeen kanssa. Nuorisotyön ja ehkäisevän päihdetyön näkökulmasta aihe on myös tärkeä. Pohdittiin keinoja tavoittaa nuoret aikuiset asian tiimoilta. Esimerkiksi 2. aseteen terveystarkastuskutsun yhteyteen liitetty linkki, mikä ohjaa kertomaan maksuttomasta hammahuollosta. Todettiin myös, että elo -syyskuussa järjestettävään Keski-Suomen opetuksen järjestäjien yhteiseen infoon tämä aihe olisi tärkeä tuoda mukaan.

4. Lasten- ja nuorisopsykiatrian esittäytyminen, Riitta Näkki

Lastenpsykiatria -työryhmät

Työryhmät -arviointi ja hoito alle kouluikäisille

Kouluikäisille arvioitiryhmä sekä kaksi hoitotyöryhmää (9–12 v.)

- Terapiatyöryhmä (Tällä hetkellä muutosvaiheessa)
- Intensiivityöryhmä, -akuutti arvio- ja hoitajakso (enintään 3kk) +syömishäiriöt
- Konsultaatioryhmä (9- 12 v.), -konsultaatiot + arvio- ja hoitajakso
- Lipsy – Intensiivisen perhehoidon yksikkö. Pääsy poliklinikan kautta, ei suoraan lähetettä. Useimmiten hoidollisia 2vkon hoitajaksoja. Hoitajakson aikana koululaisille mahdollisuus käydä Kukkulan sairaalakoulussa. Toiminta ollut noin 2 vuotta.
- KYS: osastojaksot. Akuutti (kiireläheteellä), pysäkit, tutkimus- ja hoito-osastot. Perushoitajakso 6-8vko.

Psykososiaaliset menetelmät + lyhytterapia

- Käytöshäiriöt
- Ahdistushäiriöt, OCD (pakko-oirehäiriöt)
- PTSD (posttraumaattinen stressihäiriö)
- Epävakaat, itsetuhoiset
- Neuropsykiatriset
- Unihäiriöt

Lapsen psykiatrian palvelut alle 13-vuotiaille

- Vakava ja komplisoitunut – Hoitoyrityksistä ei ole saatu apua perustasolla. Ohjataan lasten psykiatrian palveluiden piiriin. Yli 13-vuotiaat ohjataan nuorisopsykiatrian palveluiden piiriin.
- Konsultaatiot: Kirjalliset vastaukset, puhelu, KYS:n kiireellinen konsultaatio suoraan päivystyksestä.
- Konsultaatiot ilman lähetettä - Perheneuvola, lastensuojelu, hoidon tarpeen arvioiti.

Perustason palvelupoluissa olevat puutteet näkyvät mm. vakavien oppimisen ongelmien peittymisenä käyttäytymisen häiriöiden alle. (Kognitiiviset tutkimukset puuttuvat kouluilta psykologi vajeen vuoksi. Tämä ei estä hoidon saamista lastenpsykiatrialla.) Lasten määrää lastenpsykiatrian palveluissa ei ole muuttunut merkittävästi. Tällä hetkellä näkyy konsultaatiopalveluiden laajempi tarjonta. Prosessit muodostuvat konsultaation myötä yhtenäisemmiksi. Kasvava ilmiö on koulua käymättömät lapset ja nuoret. Havaittavissa on mm. erilaiset ahdistusoireet sekä puhelin- ja peliriippuvuus. Riippuvaisista lasta autetaan vanhempien kautta ohjaamalla. Pikkulapsityössä on havaittu myös puhelinriippuvaisia vanhempia.

5. Opiskeluhooltosuunnitelman päivittäminen

- Valtuustokausittain voimassa oleva opiskeluhooltosuunnitelma päivitetään vuoden 2025 aikana.
- Pohjautuu koulutuksen järjestäjän suunnitelmiin (Painopisteet alueelliseen suunnitelmaan).
 - Koulutuksen järjestäjiä muistutetaan toimittamaan yhteistyöryhmälle tieto, mitä erityisesti haluavat nostaa esille omasta opiskeluhooltosuunnitelmastaan.
- Suunnitelmaa työstetään kesän 2025 aikana. Aluehallituksen hyväksyttävänä joulukuussa 2025.
- Päivitystyön apuna konkreettisesti kyselyt ja työpajapäivä. Selvitetään myös päivitystarpeet palveluiden näkökulmasta sekä monialaisesti nuorten näkökulmasta,
- Tavoitteena suunnitelman selkeyttäminen – Helppolukuisuus ja tiivistäminen
- Syksyn ensimmäisessä kokouksessa käsittelee mahdollisesti jo uudelle yhteistyöryhmälle.

6. Opiskeluhoollon alueellisen yhteistyöryhmän toiminta 2025

- Alueellisen opiskeluhoollon yhteistyöryhmän uusien edustajien nimeäminen viedään 17.6.2025 aluehallituksen kokoukseen. Toimialajohtaja tekee päätöksen henkilötason nimeämisestä. Aluehallitus päättää tahot, jotka saavat nimetä edustajansa yhteistyöryhmään. Todennäköistä on, että syksyn ensimmäinen kokoontuminen on nykyisellä kokoonpanolla.

Aikaisempi yhteistyöryhmän nimeämisen käsittely: [Alueellisen opiskeluhoollon yhteistyöryhmän perustaminen](#)

- Alueellisen opiskeluhoollon yhteistyöryhmän 3.kokous 9.9.2025 ja 4.kokous 11.11.2025. Vuoden viimeiseen kokoukseen toivotaan saada kuulumiset kuraattorityöstä Hyvän työn -hankkeen myötä.
- Monialaisen nuoristyön ja yhteistyöryhmän yhteistyön jatkuminen katsotaan tärkeäksi.

7. Ajankohtaiset asiat kouluterveydenhuollosta, opiskeluterveydenhuollosta, psykologi- ja kuraattoripalveluista

- Kouluterveydenhuollon ja opiskeluterveydenhuollon palvelualue yhdistyy, palvelupäällikkönä Mari Kolu.
- Pohjoisen alueen kaksi koulukuraattori tiimiä yhdistyy yhdeksi tiimiksi, palveluvastaava Mira Ojalehto.
- Terapiatakuulaki astuu voimaan 1.5.2025, kohdentuu alle 23-vuotiaisiin lapsiin ja nuoriin. Perustason lasten ja nuorten palveluita, hoitoon pääsy 2vkon kuluttua tarpeen arvioinnin alkamisesta.
 - Resurssien kohdentamisella voidaan pysyä hoitotakuussa
 - Vain tarkoituksen mukaisin hoito lapsen/nuoren kohdalla.
- Opiskeluterveydenhuollossa Uusi digialusta käyttöön vuonna 2025.
 - Tietoturvallinen kiireellisen tiedon välitys
 - Ammattilaisten välinen, asiakas- ja potilastietojärjestelmästä riippumaton konsultaatio.
 - Videovastaanotot ja reaaliaikainen chat opiskeluterveydenhuoltoon
 - Omahoidon tueksi digihoitopolut
- Nuorten navigaattori toisen asteen lisäksi myös yläkoulujen opiskeluhooltoon.
- Kutsuntatarkastukset meneillään.
- Lukuvuoden aikana terveydenhoitajan tarkastuksia saadaan toteutumaan 95 %, lääkärintarkastuksista 85 %.
- Kuraattori-psykologipalveluissa on myös digialustan käyttöönotto.

- Rekrytointi piristynyt tehtävien, täyttöaste 85 %.
- Uusi, keskitetty psykologipalvelu Jyväskylässä, joka jalkautuu tarvittaessa paikkakunnille, joissa psykologipalveluita ei ole.
- Kuraattorityön kehittäminen - Hyvän työn -hanke käynnissä.
- Kuraattoripalveluiden ja muun sosiaalihuollon palveluiden yhtenäistäminen sekä yhteistyön tiivistäminen.
- Asiakas- ja potilastietojärjestelmän yhtenäistäminen – Tiedon keruun helpottuminen

8. Opiskeluhoollon palveluiden, koulutuksen järjestäjien ja muiden yhteistyötahojen yhteistyökysymykset

- Lääkehoitosuunnitelma päivittyy (kunnat – perusopetus ja varhaiskasvatus)
- Raportointi palveluiden toteutuneista resursseista jatkuu.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.37.